

Minister voor Rechtsbescherming
De heer drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 3 april 2018
betreft Tijdelijke commissie werkwijze Eerste Kamer
ons kenmerk 161740.03u

Geachte heer Dekker,

In haar brief van 10 november 2017 heeft de Eerste Kamer de regering geïnformeerd over de door de Kamer overgenomen aanbevelingen van de Tijdelijke commissie werkwijze Eerste Kamer die het verkeer tussen haar en de regering raken.¹ Hieruit vloeiden verschillende verzoeken voort en de regering werd gevraagd om de Kamer te informeren op welke wijze zij hieraan uitvoering gaat geven. Ik wil u hartelijk danken voor uw reactie dienaangaande d.d. 23 februari 2018 en de daarin gedane toezeggingen.² Op enkele punten uit de kabinetsreactie kom ik hieronder graag terug.

Spoedeisendheid wetsvoorstellen

De Eerste Kamer blijft zich op het standpunt stellen dat, wanneer in de behandeling van een spoedwetsvoorstel vertraging optreedt door de regering of de Tweede Kamer, de eerder gecommuniceerde "deadline" door de Eerste Kamer niet meer als richtinggevend wordt beschouwd. Het kan niet zo zijn dat door vertraging buiten haar toedoen voor de Eerste Kamer nog weer minder tijd rest dan er al was ten gevolge van de spoedeisendheid.

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

U geeft in uw reactie aan dat de regering rapporten en andere brondocumenten die informatie bevatten over de uitvoerbaarheid van een wetsvoorstel (inclusief de zogenaamde doenvermogenstoets) en die nu nog niet naar de Kamers worden gezonden, gaat publiceren op <http://wetgevingskalender.overheid.nl>. Deze extra functionaliteit zou najaar 2018 zijn gerealiseerd. De Kamer zal deze toezegging als legisprudentie registreren (deadline: 1 november 2018) en - waar nodig - rappelleren.

Ook verzoekt de Kamer de regering in alle gevallen in de memories van toelichting melding te maken van alle aanwezige (bron)documenten, evenals de beschikbaarheid daarvan op bovengenoemde website. Daarbij gaat zij ervan uit dat het niet alleen gaat om documenten die zien op de uitvoerbaarheid, maar ook op de handhaafbaarheid van de voorgestelde regeling(en).

Voorts wil ik u vragen om een nadere toelichting op het - met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur - niet openbaar maken van informatie met betrekking tot U&H-toetsen, zoals

¹ Kamerstukken I, 2017-18, CXXIV, E.

² Kamerstukken I, 2017-18, CXXIV, H.

vermeld in de brief aan de Tweede Kamer d.d. 24 februari 2017, waarnaar u verwijst.³ Kan de regering met behulp van voorbeelden concreter aangeven welke informatie in welke gevallen niet werd of zal worden verstrekt?

Tot slot breng ik onder uw aandacht dat binnen deze Kamer momenteel een werkgroep zich buigt over parlementaire toetsing op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid en hoe deze toetsing verder kan worden versterkt. Te zijner tijd zal ik u informeren welke conclusies de Kamer trekt uit deze werkzaamheden en de mogelijke consequenties daarvan voor de informatievoorziening door de regering.

Geconsolideerde wetsteksten

In uw brief stelt u dat tijdens het wetgevingstraject door departementen geen geconsolideerde tekst van de wet(ten) wordt opgesteld en bijgehouden. U noemt daarvoor een aantal redenen. Ook doet u de Kamer een voorstel voor nader onderzoek naar twee oplossingsrichtingen voor het omlijnen van wetgevingstrajecten waarvoor tijdens het wetgevingstraject een geconsolideerde tekst beschikbaar moet komen, en voor het initiëren van een proef. In reactie daarop breng ik graag het volgende naar voren.

Artikel 81 Grondwet bepaalt dat de vaststelling van wetten geschiedt door de regering en de Staten-Generaal gezamenlijk. De Grondwet kent geen rol toe aan een derde partij (=commerciële opdrachtnemer) met - zoals u dat noemt - een "specifieke deskundigheid" bij de vaststelling op een "objectieve en foutloze wijze" van de geconsolideerde tekst van de doelwet. Dit is voorbehouden aan de wetgever.

Bovendien, de "ingewikkelde vertaalslag van meerdere wijzigingsopdrachten uit verschillende wetten" en de samenloop van "meerdere wetgevingstrajecten gelijktijdig" onderstreept naar het oordeel van de Kamer nu juist de noodzaak en wenselijkheid van (tussentijds) geconsolideerde teksten van de wet(ten) ten bate van de wetgevingskwaliteit en met het oog op een zorgvuldige beoordeling door de wetgever. De wetgever moet voorgestelde wijzigingen in een wet kunnen overzien binnen de context van de gehele wet.

De Kamer wenst vast te houden aan het uitgangspunt dat in principe voor *alle* wetsvoorstellen een geconsolideerde wetstekst beschikbaar komt tijdens het wetgevingsproces. Bij nieuwe regelingen die nopen tot aanpassing van bestaande wetsteksten, zullen de departementale wetgevingsjuristen (en initiatiefnemers in de Tweede Kamer) immers altijd uitgaan van de bestaande teksten en daarin wijzigen, schrappen en aanvullen.

De Kamer stelt dan ook voor dat in de komende maand ambtelijk overleg wordt geïnitieerd tussen de Griffie van de Eerste Kamer en de directeuren wetgeving van de ministeries over het vervolgetraject, zodat een concreet plan van aanpak en tijdpad kan worden opgesteld, die in voorkomende gevallen aan het politieke niveau worden voorgelegd. Doel is te komen tot geconsolideerde teksten van (de) wet(ten) die bij de procedure van het wetsvoorstel beschikbaar zijn.

³ Kamerstukken II, 2016-17, 33009, nr.39.

datum 3 april 2018
ons kenmerk 161740.03u
blad 3

Ik zie uw reactie graag tegemoet, uiterlijk vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Mr. A. Broekers-Knol